

per Josep Palomero i José Miguel Segura

ALCOHOL DE ROMER

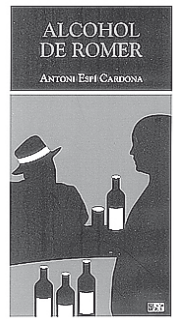
d'Antoni Espí Cardona

Editorial: Edicions 96

La Pobla Llarga, 2015

Pàgines 97

Contes breus

Gianni Rodari té un llibre titulat 'Contes per telèfon', directes i expeditius. Antoni Espí podria haver intitulat els seus d'aquest volum així mateix, o bé haverlos reunit sota un nom genèric

com ara 'Triades', perquè n'ha fet set grups, aglutinats tots ells de tres en tres: Tres de paraula, Tres de Niudecorbs, Tres de falles, Tres de copes, Tres en un, Tres fantasies i Els tres últims.

Els contes, segons el grup, són ben diferents. N'hi ha de tètrics, en especial els de Tres de paraula, que toquen el tema de la mort –fins i tot algun de macabre, com 'Les rates'-. Els Tres de Niudecorbs estan situats en aquest indret imaginari, i 'El raboser' té totes les característiques embrionàries d'una novel·la, com 'Fum de canyots' i 'La sang' presenten les característiques d'unes memòries personals. Les falles són, en els següents tres, el rerefons d'històries insòlites. Els Tres de copes, els més calderians i fantasiosos, tracten de les al·lucinacions provocades per la ingestió alcohòlica dels personatges, etc. Tractades amb estils diferents, són, en resum, històries enginyoses i originals, proposades ràpides per a un món accelerat. **JP**

LA NOBLEZA VALENCIANA EN LA EDAD MODERNA

d'Amparo Felipo Orts, Carmen Pérez

Aparicio [eds.]

Editorial: Publicacions de la UV

València, 2014 | Pàgines 564

Fins a èpoques històriques relativament pròximes a nosaltres els protagonistes de la vida social eren els nobles. Són comptadíssims els casos en què s'han perpetuat noms de persones

d'altres estaments menors. Darrerament no tenien massa predicament els estudis històrics sobre les cases nobiliàries que constitueixen, per als que no hi estem familiaritzats, un autèntic galimaties.

Aquesta miscel·lània ompli, en part, el buit que hem constatat, ja que l'estudi dels llinatges nobiliaris permet analitzar millor l'evolució de la societat valenciana entre els segles XIII i XIX en els casos puntuals que s'hi estudien. Així, Maria Lluïsa Muñoz analitza el llinatge dels Mercader, Eva Maria Gil el senyoriu d'Alaquàs en relació amb els Pardo de la Casta. Paz Lloret ha treballat l'arxiu dels Vilaragut, Enric Mari el patrimoni de la família Roig i Dou, Josep San Ruperto el Cernèsio, Vicent Garés la figura de Galceran de Castellví i López de Mendoza, Guadalupe Pérez els Boil, Amparo Felipo els Cervelló, Emilio Callado el cas del prelat Folch de Cardona i Carmen Pérez el comportament de la noblesa valenciana en la Guerra de Successió. **JP**

POESÍA COMPLETA (1980-2015)

de Luis García Montero

Editorial: Tusquets

Barcelona, 2015 | Pàgines 923

Antologia poètica

Literatura espanyola

Dins de la seua col·lecció 'Nuevos textos sagrados' es va publicar el passat mes d'abril –amb un pròleg de José Carlos Mainer– esta recopilació de l'obra poètica de Luis García Montero, una de

les figures clau de la poesia espanyola del trànsit entre el segle XX i el XXI, en la que s'inclouen textos anteriors a l'aparició pública d'este poeta –dins del grup que es va donar a cridar 'La otra sentimentalidad'– allà pels primers anys 80 a Granada i que va quallar en el que es coneix com "poesia de l'experiència". A partir d'este intent de construir un llenguatge poètic temporalitzat i en el que jo del poeta es diluïx –sovint després de màscares que recorden Gil de Biedma– en la col·lectivitat sotmesa a la dinàmica històrica, García Montero ha anat evolucionant –com pot veure's en este volum– cap a una subjectivitat tenyida amb les neus del temps i carregada d'escepticisme, ironia i intel·ligència en abundància. Entre els 'Poemas de Tristia' (1982) i els textos de 'Además' es constata una de les evolucions líriques més cridaneres i poderoses –amb major personalitat– de les nascudes de la ruptura amb l'hiperculturalisme novíssim dels anys setanta. **J.M.S.R.**

MATAR A LEONARDO DA VINCI

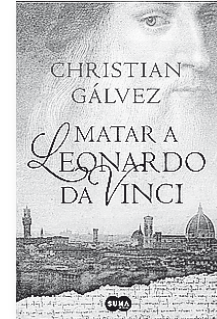
de Christian Gálvez

Editorial: Suma de Letras

Barcelona, 2015 | Pàgines 451

Novel·la històrica

Divulgació

Novellar la vida d'un determinat personatge històric té els seus riscos. I això és el que intenta el conegut Christian Gálvez en este llibre amb Leonardo da Vinci, amb un resultat que

crec aguanta en les llibreries més per la simpàtica personalitat de l'autor que per altres raons més estrictament literàries. Amb un discurs entusiasta sobre Leonardo da Vinci –un dels símbols màxims del Renaixement italià–, revelador de l'admiració del novel·lista pel personatge, esta biografia amb pretensions fonamentalment divulgatives òbvia passatges de la vida de Leonardo per a focalitzar –tal vegada en excés– altres de menor transcendència pública. La novel·la es lliga amb la màxima facilitat ja que el narrador es limita únicament a utilitzar en el seu discurs bots en el temps de la història –analepsis en la majoria dels casos excepte en l'inici del llibre, una prolepsis amb què el lector es troba de cara a terra amb el final de la història comptada–. Amb el conegut acompanyament mediàtic –espai web inclòs– i nombroses conferències per a un públic àvid d'optimisme desbordant i de manuals d'autoajuda, el llibre patix d'excessiva superficialitat. **J.M.S.R.**

destaquem...

Un brevíssim text sobre la pietat i la culpa

EL CAMINO DE LOS DIFUNTOS

de François Sureau

Traducció: Laura Salas Rodríguez

Editorial: Periférica

Cáceres, 2015 | Pàgines 56

Sóc culpable de la mort de Javier Ibarategui? Això pareix voler respondre's François Sureau a través de 'El camino de los difuntos' (Periférica), una brevíssima obra en què descriu el seu treball com a jurista. A manera de relat quotidià, l'autor francès descriu el treball que a principis de la dècada dels 80 exercia per al Consell d'Estat francès com a advocat. La seua tasca en el govern era la d'analitzar peticions d'asil polític. Per ell desfilaven multitud de fitxes, algunes fàcils de solucionar, altres no tant.

Al principi, este text pot resultar anodí. És en l'últim terç del llibre quan un experimenta una certa pesadesa. L'aparició en escena d'Ibarategui, un antic militant d'ETA que portava una dècada completament deslligat de la "causa", refugiat a França, suposa un gir de 180 graus. Contrari a algunes de les pràctiques de la banda terrorista, Ibarategui va criticar durament l'assassinat en 1973 de Carreter Blanco. De fet, va ser autor d'un text, publicat de forma clandestina, en el que censurava tal vil acció, la qual cosa li va comportar dures crítiques per part d'antics camarades. Observem, doncs, a un home que s'ha redimit, que vol ser oblidat i viure en pau, a França. Serà possible?

En 1980, Ibarategui sol·licitaria l'asil a França, i França havia de prendre una decisió molt complicada, ja que Espanya ja era una democràcia i, en principi, no hi hauria cap motiu perquè l'antic etarra –durant el franquisme– tornara. No obstant això, Ibarategui insistix en el fet que li concedisquen refugi, perquè està convençut del seu assassinat pels GAL si torna a Espanya. Serà esta un estratagema perquè li concedisquen l'ajuda? És això un ardit, un petit xantatge emocional? Difícil saber-ho, per no dir impossible. En la vista final, en la que va estar present Sureau, es va decidir finalment que no hi havia necessitat d'empara. Les lleis van dictaminar en contra d'Ibarategui, este va tornar i va ser assassinat. Els periòdics francesos es van fer eco de la notícia als pocs dies, aquells periòdics que François Sureau llegia cada matí, aquells periòdics que pareixien assenyalar-ho amb el dit índex acusatori.

Este vibrant text versa, per tant, sobre la pietat, el sentiment de justícia –si és que hi ha tal cosa–, el perdó. És una obra que parla de la culpa i del capritxós destí, però... és real? Sureau té la resposta. **≡**

Eric Gras